

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

Јединица за поступак враћања

имовине жртава Холокауста

Београд, Ул. Коларчева број 7.

Број: 46-000559/2019

Датум: 18.мај 2021.године

П.Б.

Агенција за реституцију – Јединица за поступак враћања имовине жртава Холокауста, решавајући по захтеву Јеврејске општине Сомбор из Сомбора, Ул. Раде Дракулића број 6, коју заступа председница ЈО Сомбор, Сандра Папо-Фишер, из Сомбора, за враћање одузете имовине, на основу чл. 12. и 18. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника („Службени гласник РС“, број 13/16), члана 55. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, број 72/11, 108/13, 142/14 и 88/15 – Одлука УС, 95/2018 и 153/2020), на основу чл. на основу члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење) и на основу члана 2. став 3. и 5. Уредбе о критеријумима за утврђивање површине пољопривредног и шумског земљишта у поступку враћања одузете имовине („Сл. гласник РС“, бр. 29/18), након спроведеног поступка, донела је дана 18.маја 2021. године, следеће:

РЕШЕЊЕ

1. Усваја се захтев, враћа се имовина и утврђује право својине у корист Јеврејске општине Сомбор, из Сомбора, ЈМБГ: 08953945, и то на:

- 394627/1152056 идеалних делова од удела Републике Србије на катастарској парцели број: 2818, КО Чонопља, укупне површине 115xa20a56m2, уписане у Лист Непокретности број: 1384, КО Чонопља.

2. Пољопривредно земљиште из тачке 1. алинеја 1. диспозитива овог Решења које је издато у закуп по основу Уговора о закупу број: 320-11-9707/503-2020-14 и број: 320-11-9707/501-2020-14, враћа се у државину Јеврејској општини Сомбор по истеку наведених уговора и то са даном 01.11.2021. године, а сразмерно односу враћеног удела земљишта и дела земљишта за које су закључени Уговори о закупу, ако се странке друкчије не споразумеју, с тим да закупци од дана извршности овог решења плаћају закупнину по наведеним уговорима Јеврејској општини Сомбор.

3. Пољопривредно земљишта из тачке 1. алинеја 1. диспозитива овог решења, које је издато у закуп по основу Уговора о закупу број: 320-51-4680/469-2020-14, број: 320-51-4680/467-2020-14 и број: 320-51-4680/468-2020-14 враћа се у државину Јеврејској општини Сомбор по истеку три године од дана извршности овог решења, и то сразмерно односу враћеног удела земљишта и дела земљишта за које су закључени Уговори о закупу, ако се странке друкчије не споразумеју, с тим да закупци од дана извршности овог решења плаћају закупнину по наведеним уговорима Јеврејској општини Сомбор.

4. На основу овог решења, а по његовој правноснажности, надлежни орган за упис права на непокретностима, извршиће упис права својине на непокретностима из тачке 1. диспозитива овог решења, у корист Јеврејске општине Сомбор и то у уделу као је то наведено у тачки 1. диспозитива.
5. Налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима, да на основу овог решења, а по његовој правоснажности, изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретности из тачке 1. диспозитива овог решења.
6. Враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија, АП Војводина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења.

О б р а з л о ж е њ е

Јеврејска општина Сомбор из Сомбора, Ул. Раде Дракулића, број 6, поднела је дана 25.02.2019. године, захтев за враћање имовине у складу са Законом о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, („Службени гласник РС“ број 13/16) заведен код Агенције за реституцију под бројем: 46-000559/2019, за враћање имовине бивших власника Гликстал Гезе и Гликстал Имреа.

У предметној управној ствари предмет прецизирањом захтева за враћање су парцеле број: 6227 и 6225, обе уписане у ЗКУЛ број: 1492, КО Чонопља, старог премера.

Уз захтев су достављени докази побројани у самом Обрасцу захтева за враћање.

Поступајући по предметном захтеву Агенција је службеним путем прибавила Уверење РГЗ СКН Сомбор број: 952-2-095/20-11 од 06.05.2020. године, док је подносилац захтева накнадно доставио следеће доказе: Потврду Музеја Јад Вашем за Гликстал Имреа и Гликстал Гезу, као и оверен превод са мађарског језика ЗКУЛ број: 1492, КО Чонопља.

Поступајући по предметном захтеву Агенција је, након што је утврђено да су парцеле, које су овде предмет захтева за враћање биле предмет комасације након подржављења, дана 12.04.2021. године, донела Закључак којим се одређује вештачење преко вештака геодетске струке ради предлагања одговарајућих парцела погодних за натурано враћање тако што ће вештак извршити идентификацију наведене парцеле у односу на пред-комасационо стање и на тај начин утврдити под којим (под)бројевима и површинама одузета парцела улази у комасациону масу, те ће извршити поређење парцела унетих у комасациону масу и предложене(их) парцела добијених из комасационе масе, узимајући у при томе у обзир површину, културу и класу унетих и предложене(их) парцеле, а све према Техничком упутству за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта које је саставни део Уредбе за спровођење Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупна пољопривредних производа („Службени гласник РС“, бр. 18/91, 20/92 и 42/98). Такође, вештак је дужан да приликом израде налаза и мишљења предложи одговарајуће парцела из комасационе масе које се налазе на списку парцела који је сачинило Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, а у складу са Уредбом о критеријумима за утврђивање површине пољопривредног и шумског земљишта у поступку враћања одузете

имовине („Службени гласник РС“, бр. 29/2018) или парцеле које према Закону о враћању одузете имовине и обештећењу могу бити враћене: у задружној и друштвеној својини, уколико нису стечене теретним правним послом. Вештак је, даље, дужан да приликом предлагања парцела погодних за враћање узме у обзир и утврди да ли је предложена парцела(е) која/е је/су добијена(е) из комасационе масе била(е) предмет препарцелације или пренумерације од момента изласка из комасационе масе до данашњег дана, те наведено има у виду приликом изношења предлога парцела погодних за враћање.

Дана 19.04.2021. године, судски вештак за област грађевинарство - ужа специјалност геодезија, Иван Алексић из Калуђерице, Ул. Ратка Павловића Ђићка број 6, којем је поверио вештачење горе наведним закључком Агенције, доставио је Налаз и мишљење у предметној управној ствари. Исти је прослеђен подносиоцу захтева преко пуномоћника, Државном правобранилаштву – Одељењу у Суботици и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управи за пољопривредно земљиште.

У спроведеном доказном поступку ради утврђења правилног и потпуног чињеничног стања је 11.маја 2021.године, одржана усмена јавна расправа, на којој је судски вештак упознао присутне са налазом и мишљењем у предметној управној ствари и то: да је бившим власницима укупно одузезо 46,2534ха у КО Чонопља, с тим да су предмет вештачења парцеле топ. број: 6227 и 6225, старог, односно грунтовног премера, док је за парцелу број: 6226 утврђено да иста представља необрадиво земљиште, односно кућу и двориште, па као таква није била предмет овог вештачења. Одузета површина сведено на прву класу представља 34.0108ха. Да је увидом у Листу утврђених парцела у власништву Републике Србије које могу бити предмет враћања у поступку враћања одузете имовине, а која је објављена на веб сајту Управе за пољопривредно земљиште, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, као и увидом у табелу парцела које су подобне за враћање објављене на веб сајту Агенције за реституцију, утврђено да у предметној катастарској општини има пољопривредног земљишта из комасационе масе које се може доделити у овом поступку. Имајући у виду наведено, за враћање се предлаже парцела број: 2818, уписана у ЛН број: 1384, КО Чонопља, у идеалном делу од 394627/1152056, односно 39ха46а27м² од укупне површине од 115ха 20а 56м².

Законски заступник подносиоца захтева се на усменој јавној расправи изјаснила да се у целости слаже са налазом и мишљењем вештака те предлаже враћање у натураном облику парцела број: 6227 и 6225, КО Чонопља, старог премера, односно идеалног дела парцеле број: 2818, КО Чонопља, новог премера, како је то наведено у Налазу и мишљењу вештака.

Државно правобранилаштво – Одељење у Суботици није приступило расправи иако је уредно позвано, нити се до дана доношења овог решења изјаснило поводом предметног захтева писаним путем.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за пољопривредно земљиште, није приступило на усмену јавну расправу иако уредно позвано, нити се до дана доношења овог решења изјаснило поводом предметног захтева.

Након спроведеног доказног поступка Агенција за реституцију је утврдила, а на основу писмених доказа које су предочиле странке, на основу доказа прибављених службеним

путем, на основу одржане усмене јавне расправе, а ценећи наводе и захтеве странака, следеће чињенично стање битно за доношење одлуке:

Увидом у електронску базу података Агенције за реституцију, поступајући орган је утврдио да није поднет захтев за враћање, односно обештећење имовине сходно Закону о враћању одузете имовине и обештећењу иза Гликстал Гезе и Гликстал Имреа, овде бивших власника непокретности која је предмет овог захтева за враћање.

Из потврде дигиталног музеја Јад Вашем, утврђено је да су Гликстал Имре, рођен 29.06.1929. године, у Сенти и Гликстал Имре, рођен дана 06.01.1891.године, у Сенти, одведени дана 25.04.1944. године, у концентрациони логор Аушвиц где су страдали.

Из ЗКУЛ број: 1492, КО Чонопља, старог премера, утврђено је да су у А листу уписане парцеле број: 6226, као кућа бр.75 са кућиштем, двориштем и ораница код пруге, површине 1j.56кв.хв., број: 6227, као виноград код пруге, површине 843кв-хв., и број: 6225 као ораница и пут код пруге, површине 79j.1359 кв.хв; да се у Б листу приликом основања земљишних књига 1933.године, укњижено право власништва на земљиште у А листу у корист Др Гликстал Гезе-а из Сенте са $\frac{1}{2}$ идеалних делова и Гликстал Маргите, рођене Холендер, са $\frac{1}{2}$ идеалних делова; да се на основу Решења број: 8790 (2093/1944) од 13.12.1943. године, а на основу Решења о наслеђивању Краљевског Окружног Суда у Сенти, број: О.1017/1939, укњижује право својине на $\frac{1}{2}$ идеалних делова земљишта у А листу, по правном наслову наслеђивања, са Гликстал, рођене Холендер Маргите, у корист малолетног Гликстал Имреа из Сенте; да се на основу Решења број: 2545 од 07.04.1944. године, а на основу коначног решења о обавезному уступању Мађарског Краљевског Министарства за пољопривреду број: 51.120/1944 уписује право својине на земљиште у А листу у корист Државне Кредитне Институције у Будимпешти, те се уједно забележава да ове некретнине служе циљевима, који су наведени о одредбама члана 27.Закона из 1936. године.

Из Уверења о идентификацији РГЗ СКН Сомбор број: 952-2-095/20-11 од 06.05.2020. године, утврђено је да су парцеле број: 6226, 6227 и 6225, све КО Чонопља, старог премера, налазе у комасационом подручју.

Увидом у електронску базу података Републичког геодетског завода на дан 17.05.2021. године, утврђено да парцела број: 2818, КО Чонопља, укупне површине 115xa20a56m², уписана као пољопривредно земљиште, њива 2. класе површине 75xa24a76m², и њива 3.класе површине 39xa95a80m², у Листу непокретности број: 1384, КО Чонопља, као јавна својина Републике Србије и корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, дана 14.05.2021.године, обавестило је овај орган да је кат. парцела бр. 2818, КО Чонопља, издата у закуп на основу Уговора број: 320-11-9707/503-2020-14 и 320-11-9707/501-2020-14, који истичу дана 31.10.2021. године, као и на основу Уговора број: 320-51-4680/469-2020-14 који истиче 31.10.2028. године, те на основу Уговора број: 320-51-4680/467-2020-14 и број: 320-51-4680/468-2020-14, а који уговори истичу 31.10.2030. године.

Чланом 24. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописано је да уколико је одузето пољопривредно, односно шумско земљиште било предмет комасације, односно арондације након одузимања, бивши власник има право на враћање земљишта које је добијено из комасационе масе за то земљиште.

Уредбом о критеријумима за утврђивање површине пољопривредног и шумског земљишта у поступку враћања одузете имовине је у члану 2. став 2. прописано да појам „за то земљиште” из члана 24. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу (у даљем тексту: Закон), значи да ће се на враћање пољопривредног, односно шумског земљишта које је било предмет комасације, односно арондације, у смислу овог члана Закона, сходно примењивати критеријуми утврђени тачком 1. (рачунање обрачунског фактора „ф” за прелазак са једне на другу катастарску класу код враћања земљишта) и тачком 3. (својење површина парцела различитих катастарских класа на површину прве катастарске класе њива са рекапитулацијом стања у исказу идентификације) у оквиру главе 2 (оброда података и рачунање елемената за пренос враћених парцела на терен) Техничког упутства за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта које је саставни део Уредбе за спровођење Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због обавезног откупна пољопривредних производа („Службени гласник РС”, бр. 41/91, 44/91, 4/92, 8/97 и 103/03). У ставу 3. члана 2. прописано је да ће Управа за пољопривредно земљиште, у року од 15 дана од ступања на снагу ове уредбе, а након што јој Агенција достави податке о површинама пољопривредног земљишта које се потражују у катастарским општинама у којима је након одузимања спроведен поступак комасације, утврдити катастарске парцеле у државној својини у површини која ће бити довољна да се до краја спроведе поступак враћања имовине, а које могу бити предмет враћања у смислу Закона и ове уредбе и те податке доставити Агенцији.

Судски вештак је по налогу из закључка Агенције бр. 46-000559/2019 од 12.04.2021. године, налаз израдио у складу са чланом 2. став 2. Уредбе, примењујући Техничко упутство за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта које је саставни део Уредбе за спровођење Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због обавезног откупна пољопривредних производа, док је приликом давања мишљења и предлагања земљишта за враћања имао у виду члан 2. став 3. Уредбе, те је парцеле које је предложио за враћање одабрао са списка који је сачинила Управа за пољопривредно земљиште. Такође, вештак је утврдио да се на предложенуј парцели не налази никаква инфраструктура (канали за наводњавање или одводњавање – нема изграђених објеката), као и да предложене парцеле излази на атарске путеве, да иста није предвиђена за јавну намену, као и да не представља изграђено земљиште. Из свега наведеног следи да су испуњени услови из члана 24. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу да се подносиоцу захтева за одузето земљиште врати земљиште које је добијено из комасационе масе.

На основу свих изведених и горецитираних доказа, поступајући орган је нашао да су испуњени услови за доношење одлуке у овој управној ствари.

Чланом 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописано је да се овим законом, ради отклањања последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих наследника, уређују услови, начин и поступак враћања имовине одузете припадницима јеврејске заједнице који немају законских наследника и враћања одузете имовине организацијама које су у време одузимања биле у функцији јеврејске заједнице, за имовину која је одузета на територији Републике Србије за време Холокауста или на основу прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као и финансијска подршка Републике Србије јеврејској заједници у Републици Србији.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописује да се под "одузетом имовином" подразумевају непокретности и покретне ствари и предузећа која су одузета бившим власницима за време Холокауста или применом прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Како је предметна имовина одузета на на основу коначног решења о обавезном уступању Мађарског Краљевског Министарства за пољопривреду број: 51.120/1944, односно као директна последица Холокауста, то је овај орган нашао да се у конкретном случају ради о „одузетој имовини“ у смислу Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, па да у том смислу нема сметњи враћању имовине означене у тачки 1. диспозитива овог решења.

Такође, Агенција је испитивала и да ли се ради о имовини без наследника у смислу чл. 2 став 1. тачка 2. Закона, којим је прописано да се "имовином без наследника" сматра одузета имовина за коју није поднет захтев, односно за коју је захтев поднет од лица које нема активну легитимацију у смислу одредаба Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, осим имовине за коју је обавезу обештећења бившег власника преузела страна држава по основу међународног уговора. Како је поступајући орган увидом у електронску базу података Агенције за реституцију утврдио да није поднет захтев за враћање, односно обештећење имовине иза Гликстакл Гезе и Имреа, као бивших власника, то је утврђено да се ради о тзв. имовини без наследника сходно члану 2 став 1. тачка 2. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника.

Чланом 2. став 1. тачком 3. Закона прописано је да се под појмом "бивши власник" у смислу овог Закона подразумева физичко лице које је било припадник јеврејске заједнице и власник у време одузимања имовине и правно лице које је у време одузимања имовине на било који начин било у функцији јеврејске заједнице, а које је било власник имовине у време одузимања. Како је из достављене документације и то - потврде дигиталног музеја Јад Вашем, неспорно утврђено да се Гликстал Имре и Геза налазе на списку жртава Холокауста, то је овај орган за несумњиво нашао да су исти били припадници јеврејске заједнице у време одузимање имовине.

Даље, члан 6. став 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописује да се враћање имовине у натуналном облику спроводи у складу са овим законом и Законом о враћању одузете имовине и обештећењу. Члан 15. Закона о враћању прописује да се овим законом враћају

непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, у државној, друштвеној и задружној својини, осим ствари у својини задругара и друштвеној и задружној својини које је ималац стекао уз накнаду.

Члан 24. став 1. Закона о враћању прописује да се бившем власнику враћа право својине на пољопривредном и шумском земљишту и шумама, одузетим применом прописа из члана 2. тог закона, док је ставом 2. истог члана предвиђено је да уколико је пољопривредно, односно шумско земљиште било предмет комасације, односно арондације након одузимања, бивши власник има право на враћање земљишта које је добијено из комасационе масе за то земљиште.

Дакле, како је Агенција поступајући по предметном захтеву Јеврејске општине Сомбор, на основу достављене документације и Налаза и мишљења вештака утврдила да земљиште означене у диспозитиву решења одговара одузетом земљишту, које је након тога било предмет комасације, да се земљиште које се враћа овим решењем, налази у јавној својини Републике Србије, корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, да на истом нема вишегодишњих засада, изграђених мрежа и објеката, те да предложена парцела има приступ постојећим атарским путевима, односно да није неопходна нова парцелација ради обезбеђивања приступног пута, то је у складу са наведеним нађено да нема сметњи враћању предметног земљишта у смислу члана 15., 24. и 25. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Чланом 20. ставом 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да закупац непокретности има право да користи непокретност за обављање своје делатности, али не дуже од три године од извршности решења о враћању имовине, с тим што се бивши власник и обvezник могу и друкчије споразумети.

Члан 26. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, предвиђа да уколико је пољопривредно земљиште, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште, дато у закуп, остаје у државници закупца до истека уговора о закупу, ако овим законом није дркучије одређено, осим у случају да се странке друкчије не споразумеју, с тим да закупницу од дана извршности решења о враћању земљишта закупац плаћа бившем власнику.

Како је из Обавештсња Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде -Управе за пољопривредно земљиште, које је достављено Агенцији електронским путем дана 14.05.2021.године, неспорно утврђено да је парцела, која је предмет враћања у овој управној ствари, издата у закуп на основу Уговора који истичу дана 31.10.2021.године, односно 31.10.2028. године и 31.10.2030., то је одлучено као у тачкама 2. и 3. диспозитива овог Решења.

У складу са чланом 19. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, којим је прописано да се у решењу налаже се надлежним органима извршење решења, као и брисање евентуалних терета, одлучено је као у тачки 4. и 5. диспозитива овог решења.

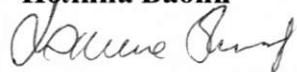
Чланом 62. став 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да је враћена имовина у слободном промету, а да Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења те је одлучено као у тачки б. диспозитива овог решења.

Овај орган је у доказном поступку извео и ценио и све остale доказе, које није посебно образлагао јер не би били од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари.

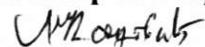
Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Министарству финансија, као другостепеном органу, у року од 15 дана од дана обавештавања странке о решењу, а преко Агенције за реституцију, Ул. Коларчева број 7, Београд, у довољном броју примерака за орган и све странке у поступку.

Саветник за поступак враћања
имовине жртава Холокауста
Полина Бабић

Сектор за координацију и надзор

Доставити:

1. Подносиоцу захтева: Јеврејској општини Сомбор, Ул. Раде Дракулића број 6, 25000 Сомбор;
2. Државном правобраништву - Одељењу у Суботици, Трг Лазара Нешића, број 1, 24000 Суботица;
3. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управи за пољопривредно земљиште, Ул. Немањина бр.22-26, 11000 Београд.
4. Агенцији за реституцију - Сектору за координацију и надзор;
5. Архиви;
6. У предмет

По правноснажности:

7. Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, Београд, Ул.краља Милана 16, 11000 Београд;
8. Републичком геодетском заводу – СКН Сомбор, Ул.краља Петра I, бр.8, преко е-шалтера;
9. Градској Управи Града Сомбора - Одељењу локалне пореске администрације, Трг цара Уроша бр.1, 25101 Сомбор;
10. Агенцији за реституцију Републике Србије, Централна јединица - Сектору за координацију и надзор.
11. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управи за пољопривредно земљиште, Ул. Немањина бр.22-26, 11000 Београд.

ЕКСПЕДОВАНО
13 АГЕНЦИЈЕ ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

дана 21.05.2021